

Sadovník/sadovnice (kód: 41-007-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů:	Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání:	Pěstitel zahradnických plodin; Krajinář - sadovník
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby	3
Výsadba okrasných rostlin včetně ošetření po výsadbě	3
Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti	3
Zakládání a údržba travnatých ploch	3
Ošetřování ploch s výsadbou okrasných rostlin ručním nářadím	3
Přihnojování okrasných rostlin	3
Aplikace přípravků na ochranu rostlin proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin	3
Orientace v projektech sadových úprav	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 23.12.2025

Kritéria a způsoby hodnocení

Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit předložené taxony okrasných rostlin používaných do venkovních výsadeb	Praktické předvedení
b) Popsat stanovištní nároky určených taxonů	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Výsadba okrasných rostlin včetně ošetření po výsadbě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit stanoviště pro výsadbu okrasných rostlin	Praktické předvedení
b) Provést a zdůvodnit výsadbu okrasných rostlin, včetně výsadeb rostlin s balem nebo bez balu, a jejich ošetření po výsadbě	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit principy udržovacího řezu okrasných dřevin, vhodné období pro provedení a techniku řezu	Ústní ověření
b) Provést udržovací řez u konkrétní dřeviny	Praktické předvedení
c) Vysvětlit principy a techniky řezu tvarovaných živých plotů a provést řez tvarovaného živého plotu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zakládání a údržba travnatých ploch

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit plochu k založení trávníku s využitím zahradnické mechanizace	Praktické předvedení
b) Provést finální úpravu terénu a založit trávník výsevem nebo pokládkou travního koberce	Praktické předvedení
c) Posekat trávník pomocí vhodné mechanizace	Praktické předvedení
d) Provést vyhrabání travnatých ploch, vertikutaci trávníku, přihnojení trávníku a objasnit význam těchto prací	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ošetřování ploch s výsadbou okrasných rostlin ručním náradím

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ošetřit okrasné rostliny na dříve vysazených plochách, zdůvodnit význam jednotlivých činností	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Přihnojování okrasných rostlin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat vhodné druhy hnojiv, hnojiva rozdělit, vysvětlit a provést přihnojení	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat zásady bezpečné práce při manipulaci s hnojivem	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Aplikace přípravků na ochranu rostlin proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit technologický postup při míchání a aplikaci přípravků na ochranu rostlin	Ústní ověření
b) Popsat a provést základní údržbu a seřízení rosiče	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Namíchat postřik podle zadání	Praktické předvedení
d) Provést postřik okrasných rostlin	Praktické předvedení
e) Dodržet zásady BOZP při manipulaci s přípravky na ochranu rostlin	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v projektech sadových úprav

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit různé atributy v projektu sadových úprav (měřítko, popisky, značky)	Ústní ověření
b) Ukázat v projektu místa pro výsadbu okrasných rostlin, výsev trávníku, umístění drobných staveb a jiných kompozičních, vegetačních a technických prvků	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP – <https://nsp.cz/jednotka-prace/krajinar>).

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započítáním zkoušky.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb. a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k realizaci zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnoticím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

U odborné způsobilosti **Poznávání taxonů okrasných rostlin používaných pro venkovní výsadby** bude v kritériu a) předloženo 45 ks taxonů rostlin k determinaci. Pro úspěšné splnění je nutné správně určit minimálně 23 ks vzorků. U dřevin 10 ks listnatých stromů, 10 ks keřů v olistěném stavu, 5 ks jehličnanů v podobě vzorků nebo přímo v parku, arboretu nebo okrasné školce. Pro determinaci květin 20 ks trvalek, dvouletek nebo letniček. Přípustné je i použití herbářových položek nebo fotografií. Pro správné určení je nutné uvést latinský nebo český název rodu.

Předmětem poznávání budou následující okrasné rostliny:

Listnaté stromy

Acer platanoides – javor mléč; *Acer pseudoplatanus* – javor horský; *Aesculus hippocastanum* – jírovec maďal; *Betula verrucosa* – bříza bělokorá; *Carpinus betulus* – habr obecný; *Catalpa sp.* – katalpa; *Crataegus sp.* – hloh; *Fagus sylvatica* – buk lesní; *Fraxinus excelsior* – jasan ztepilý; *Ginkgo biloba* – jinan dvoulaločný; *Magnolia x soulangeana* – magnolie Soulangeova; *Malus sp.* – jablono; *Populus alba* – topol bílý; *Populus nigra* – topol černý; *Prunus serrulata* – třešeň pilovitá; *Pyrus communis* – hrušeň obecná; *Quercus robur* – dub letní; *Robinia pseudoacacia* – trnovník akát; *Salix alba* – vrba bílá; *Sorbus aucuparia* – jeřáb obecný; *Tilia cordata* – lípa srdčitá; *Tilia platyphyllos* – lípa velkolistá; *Alnus glutinosa* – olše lepkavá; *Coryllus colurna* – líska turecká.

Jehličnany

Abies sp. – jedle; *Chamaecyparis lawsoniana* – cypřišek Lawsonův; *Juniperus x media* – jalovec prostřední; *Larix decidua* – modřín opadavý; *Picea abies* – smrk ztepilý; *Picea omorika* – smrk omorika; *Picea pungens* – smrk pichlavý; *Pinus nigra* – borovice černá; *Pinus sylvestris* – borovice lesní; *Pseudotsuga menziesii* – douglaska tisolistá; *Taxus baccata* – tis červený; *Thuja occidentalis* – zerav západní; *Thuja plicata* – zerav obrovský.

Listnaté keře opadavé

Amelanchier ovalis – muchovník obecný; Berberis thunbergii – dřišťál Thunbergův; Buddleia davidii – komule Davidova; Chaenomeles speciosa – kdoulovec lahvicovitý; Cornus mas – dřín obecný; Cornus alba – svída bílá; Corylus avellana – líška obecná; Cotinus coggygria – ruj vlasatá; Cotoneaster multiflorus – skalník mnohokvětý; Cotoneaster horizontalis – skalník vodorovný; Deutzia scabra – trojpek drsný; Forsythia x intermedia – zlatice prostřední; Hamamelis sp. – vilín; Hydrangea arborescens – hortenzie stromečkovitá; Hydrangea macrophylla – hortenzie velkolistá; Hypericum calycinum – třezalka kalíškatá; Kerria japonica – zákula japonská; Laburnum anagyroides – štěďfenec odvislý; Ligustrum vulgare – ptačí zob obecný; Philadelphus coronarius – pustoryl věncový; Physocarpus opulifolius – tavola kalinolistá; Rhododendron sp. – pěnišník; Rhus typhina – škumpa očetná; Sambucus nigra – bez černý; Spiraea x vanhouttei – tavolník Van Houtteův; Spiraea bumalda – tavolník nízký; Symphoricarpos albus – pámelník bílý; Syringa vulgaris – šeřík obecný; Viburnum opulus – kalina obecná; Weigela hybrida – vajgémie křížená; Eleagnus angustifolia – hlošina úzkolistá; Hippophae rhamnoides – rakytník řešetlákový; Rosa canina – růže šípková; Hibiscus syriacus – ibišek syrský; Wisteria sinensis - vistárie čínská; Clematis - plamének.

Listnaté keře stálezelené

Buxus sempervirens – zimostráz obecný; Calluna vulgaris – vřes obecný; Ilex aquifolium – cesmína obecná; Lavandula angustifolia – levandule úzkolistá; Mahonia aquifolium – mahonie ostrolistá; Pyracantha coccinea – hlohyně šarlatová; Viburnum rhytidophyllum – kalina vráscitolistá; Vinca minor – barvínek menší; Euonymus japonicus – brslen japonský; Cotoneaster dammeri – skalník Dammerův; Lonicera pileata – zimolez kloboukatý; Berberis julianae – dřišťál Juliin.

Letničky

Ageratum houstonianum – nestařec; Begonia semperflorens – begonie; Calendula officinalis – měsíček lékařský; Callistephus chinensis – astra čínská; Coreopsis sp. – krásnoočko; Dianthus sp. – hvozdík; Gazania regens – gazánie; Helianthus annuus – slunečnice roční; Helichrysum bracteatum – smil listenatý; Impatiens sp. – netýkavka; Lobelia erinus – lobelka drobná; Lobularia maritima – lobulárie přímořská; Petunia sp. – petunie; Rudbeckia hirta – třapatka srstnatá; Salvia sp. – šalvěj; Tagetes sp. – aksamitník; Zinnia sp. - ostálka.

Dvouletky

Bellis perennis – sedmikráska; Dianthus barbatus – hvozdík vousatý; Myosotis sylvatica – sasanka lesní; Viola witrockiana – maceška.

Trvalky

Achillea sp. – řebříček; Ajuga reptans – zběhovec plazivý; Anemone sp. – sasanka; Aquilegia hybrida – orlíček; Adonis vernalis – hlaváček jarní; Arabis sp. – huseník; Aster sp. – astra; Astilbe sp. – čechrava Aubrieta hybrida – taříčka; Bergenia cordifolia – bergénie; Caltha palustris – blatouch bahenní; Carex sp. – ostřice; Cerastium tomentosum – rožec plstnatý; Convallaria majalis – konvalinka vonná; Coreopsis sp. – krásnoočko; Corydalis sp. – dymnivka; Delphinium hybridum – stračka; Dianthus sp. – hvozdík; Dicentra spectabilis – srdcovka nádherná; Doronicum autumnale – kamzičník; Echinacea sp. – třapatka; Epimedium sp. – škornice; Geranium sp. – kakost; Gentiana sp. – hořec; Helleborus sp. – čemeřice; Hemerocallis sp. – denívka; Heuchera sp. – dlužicha; Hosta sp. – bohyška; Iberis sempervirens – štěničník okoličnatý; Iris barbata – kosatec německý; Miscanthus sp. – ozdobnice; Nepeta x fassenii – šanta zkřížená; Paeonia sp. – pivoňka; Pennisetum allopecuroides – dochan psárkovitý; Phlox sp. – plaménka; Salvia sp. – šalvěj; Saxifraga sp. – lomikámen; Sedum sp. – rozchodník; Sempervivum sp. – netřesk; Thymus sp. – mateřídouška;

Pro splnění kritéria b) uchazeč uvede nároky určených rodů na stanoviště – půda včetně pH, nároky na vláhu, mrazuvzdornost, odolnost vůči chorobám a škůdcům.

U ověřování odborné způsobilosti **Výsadba okrasných rostlin včetně ošetření po výsadbě** je nutno vlastní ošetření provést podle aktuálních požadavků rostlin a ročního období. U kritéria a) uchazeč připraví plochu 10 m², uvede všechny činnosti, které při přípravě stanoviště přicházejí v úvahu a objasní jejich význam. Při ověřování kritéria b) vysadí uchazeč 10 ks listnatých nebo jehličnatých dřevin s balem nebo bez balu a 20 ks letniček, dvouletek nebo trvalek. Ošetřením rostlin po výsadbě se rozumí zejména provedení řezu, je-li nutný, zálivka, mulčování apod.

Při ověřování odborné způsobilosti **Řez okrasných dřevin na trvalém stanovišti** je u kritéria b) nutno mít k dispozici jednu okrasnou dřevinu, na které uchazeč předvede udržovací řez podle zadání zkoušejícího. U kritéria c) bude ověřování provedeno na živém plotu o minimální délce 5 běžných metrů.

Odborná způsobilost **Zakládání a údržba travnatých ploch** bude ověřována u kritéria a) na volné ploše minimálně 10 m², u kritéria b) na ploše 6 m² předem připravené zahradnickými stroji a náradím pro výsev trávníku nebo položení travního koberce. U kritéria c) a d) bude zvolena pracovní operace dle ročního období vždy na ploše minimálně 20 m².

Odborná způsobilost **Ošetřování ploch s výsadbou okrasných rostlin ručním nářadím** bude ověřena na záhonu okrasných rostlin o velikosti 6 m². Při ověřování kritéria a) se jedná o odplevelení, odpíchnutí okraje záhonu apod. Nezbytnost těchto opatření a způsob provedení je plně v kompetenci uchazeče, správnost a pečlivost provedení však bude předmětem ověřování tohoto kritéria.

Odborná způsobilost **Přihnojování okrasných rostlin** navazuje na odbornou způsobilost Ošetřování ploch s výsadbou okrasných rostlin ručním nářadím a bude ověřena na stejném záhonu okrasných rostlin o velikosti 6m². V kritériu a) uchazeč vysvětlí potřebu přihnojení dle typu rostlin a vegetačního období a provede praktickou aplikaci granulovaného hnojiva a jeho zapravení ručním nářadím.

U odborné způsobilosti **Aplikace přípravků na ochranu rostlin proti chorobám a škůdcům okrasných rostlin** v kritériu b) uchazeč předvede základní údržbu rosiče, tedy výměnu trysky, filtru a těsnění. V kritériích c) a d) uchazeč bude pracovat jen s přípravky běžně dostupnými pro malospotřebitele, protože v případě zkoušky není toto použití pokládáno za "komerční profesní užití přípravků na ochranu rostlin". Zkoušející také může modelově využít jen ve vodě rozpustné látky, které nepodléhají kontrolám a regulacím, například potravinářskou barvu, manganistan draselný a podobně. Uchazeč provede vlastní postřik na ploše 6 m².

Pro ověření odborné způsobilosti **Orientace v projektech sadových úprav** bude mít k dispozici uchazeč projekt sadových úprav a prokáže orientaci v předloženém projektu.

Při přípravě na ověřování odborných způsobilostí je zapotřebí respektovat průběh vegetačního roku. Je vhodné, podle stavu počasí a vývoje rostlin, kumulovat vše tak, aby jednotlivé způsobilosti mohly být ověřeny v nejpříhodnějším období. Při ověřování odborných způsobilostí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě výsledné práce.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít:

- „splnil“, nebo
- „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé odborné způsobilosti.

Výsledné hodnocení zkoušky zní buď:

- „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny odborné způsobilosti, nebo
- „nevyhověl“, pokud uchazeč některou odbornou způsobilost nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí autorizovaná osoba vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jedním zkoušejícím, který musí být přítomen u zkoušky po celou dobu trvání zkoušky.

Zkoušející je povinen provádět ověřování odborných způsobilostí při zkoušce přesně podle všech ustanovení tohoto hodnotícího standardu.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zahradník a střední vzdělání s maturitní zkouškou a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zahradnictví a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti zahradnictví a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
- d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na zahradnictví a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
- e) Profesionální kvalifikace Sadovník/sadovnice (41-007-H) a střední vzdělání s maturitní zkouškou a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost a praxi v povolání autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti a praxe v povolání v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícími orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.mze.gov.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- plochy pro výsadbu rostlin minimálně 10 m², založení trávníku 6 m², travnaté plochy pro ošetřování 20 m², živý plot o minimální délce 5 m, plochy pro aplikaci přípravku na ochranu rostlin 6 m², park nebo parková úprava s výskytem vzrostlých stromů, keřů, záhony květin 100 m²
- zkušební místnost se stolem a židlemi
- 45 ks taxonů rostlin – 10 ks listnatých stromů, 10 ks keřů v olistěném stavu, 5 ks jehličnanů, 20 ks květin, lze použít i herbářové položky nebo fotografie
- travní osivo, travní koberec, předpěstovaná sadba květin, školkařský materiál pro výsadbu dřevin (10 ks listnatých nebo jehličnatých dřevin s balem nebo bez balu a 20 ks letniček, dvouletek nebo trvalek)
- zahradnická mechanizace – jednonápravové rotační kypřiče, sekačky, vertikutátor
- zahradnické ruční nářadí – rýče, tzv. švédské hrábě, hrábě, motyky, kolečka, ruční válec, sázecí lopatky, kolíky a motouz, pásmo, metr, výtyčky, kladivo, úvazky, nůžky, pákové nůžky, nůžky pro řez živých plotů, plotostřih, ruční zářezový postřikovač, konev
- projekt sadových úprav

K Žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda).

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s požadavky BOZP a PO a s právy a povinnostmi uchazeče v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 10 až 14 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravil Národní pedagogický institut ČR ve spolupráci s Národní radou pro kvalifikace, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem zemědělství a odborníky z praxe z těchto subjektů:

- Svaz zakládání a údržby zeleně, Brno
- Střední zahradnická škola, Ostrava, příspěvková organizace
- Zahradnická fakulta Mendelovy univerzity v Brně

Hodnotící standard profesní kvalifikace schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.